

Çocuk Felsefesinin İlkokul Öğrencilerinin Yaratıcı Düşünme, Yaratıcı Yazma Becerileri ve Yaratıcı Yazmaya Yönelik Görüşleri Üzerindeki Etkisi

Emine Balcı*

Kamile Adıgüzel**

* Doç. Dr. / Assoc. Prof.

Alanya Alaaddin Keykubat
Üniversitesi, Eğitim
Fakültesi, Sınıf Eğitimi ABD
/ Alanya Alaaddin Keykubat
University, Faculty of
Education, Department of
Classroom Teaching
emine.balcı@alanya.edu.tr
Antalya / TÜRKİYE

** Öğretmen / Teacher

Millî Eğitim Bakanlığı /
Ministry of National
Education
kamile_ben07@hotmail.com
Antalya / TÜRKİYE

Gönderim / Received:

15 Mart 2024

Kabul / Accepted:

6 Mayıs 2025

Alan Editörü / Field

Editor: Ülfet Dağ

Öz

Çocuklar için felsefe çocukların; bir haber, günlük hayattan bir olay, resim ya da öyküden yola çıkarak iyi, doğru, ahlak, güzel, adalet gibi kavramların bir yürütücü rehberliğinde tartışılmasıdır. Bu çalışmada, ilkokul 4. sınıf Türkçe dersinde felsefi hikâyelerle yapılan felsefe çalışmalarının öğrencilerin yaratıcı düşünme, yazma becerileri ve yaratıcı yazmaya yönelik görüşleri üzerindeki etkisi incelenmiştir. Araştırma, ön test-son test tek gruplu yarı deneysel bir çalışmadır. Araştırma grubunu, Antalya ilinin Alanya ilçesinde bulunan ilkokul 4. sınıf (16) öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma nicel ve nitel verilerin birbirini desteklediği karma yöntemle gerçekleştirilmiştir. Çalışma haftada üç saat olacak şekilde sekiz hafta devam etmiştir. Çalışma boyunca felsefe etkinlikleri araştırmacı tarafından yürütülmüştür. Çalışmanın nicel verileri öğrencilere çalışma öncesinde ve sonrasında uygulanan başarı testi ile elde edilirken nitel veriler çalışma öncesi ve sonrasında uygulanan yarı yapılandırılmış görüşmeler ve araştırmacı günlükleri ile elde edilmiştir. Çalışma kapsamında nicel veriler SPSS istatistik paket programı kullanılarak analiz edilirken nitel veriler ise içerik analizi tekniği kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre ilkokullarla yapılan felsefe çalışmalarından elde edilen son test ve ön test puanları arasındaki fark anlamlı çıkmıştır. Bu sonuçlara göre çalışma çocuklarla yapılan felsefe çalışmalarının öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerine olan katkısını göstermiştir. Çocuklarda yaratıcı yazma becerisini geliştirmek isteyen öğretmenlere bu çalışma ışık tutacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yaratıcı yazma, çocuk felsefesi, eğitim, tartışma sorgulama, hayal gücü.

The Effect of Philosophy Studies with Fourth Graders on Students' Attitudes and Skills to Creative Writing

Abstract

In this study, the effect of philosophy studies with philosophical stories in primary school 4th grade Turkish lesson on students' creative thinking, writing skills and their views on creative writing was examined. The research is a pretest-posttest single-group quasi-experimental study. The research group consists of primary school 4th grade (16) students in Alanya district of Antalya province. The research was carried out with a mixed method, in which quantitative and qualitative data supported

each other. The study continued for eight weeks, three hours a week. Philosophy activities were carried out by the researcher throughout the study. While the quantitative data of the study were obtained with the achievement test applied to the students before and after the study, the qualitative data were obtained with the semi-structured interviews and researcher diaries applied before and after the study. Within the scope of the study, quantitative data were analyzed using the SPSS statistical package program, while qualitative data were analyzed using the content analysis technique. According to the results, the difference between the post-test and pre-test scores obtained from the philosophy studies conducted with primary schools was significant. The study showed the contribution of philosophy studies with children to students' creative writing skills.

Keywords: Creative writing, children's philosophy, education, discussion, questioning, imagination.

GİRİŞ

Çocukluğun bireyin zihinsel ve bilişsel becerilerinin kazanıldığı, hayat becerilerinin keşfedildiği özel bir dönem olması, bu dönemde bireyin duyuşsal, bilişsel, zihinsel ve sosyal yönden birçok beceri kazanması, çocuklara verilen eğitimin niteliğini ve önemini arttırmaktadır. Yirmi birinci yüzyılda eğitim, bireylerin düşünme becerilerini geliştirmeyi amaç edinmiştir. Bu amaçla eğitim programları değiştirilmiş, öğrenciyi merkeze alan yöntem ve tekniklere önem verilmeye başlanmıştır (Tunç, 2017). Demirbaş (2005)'a göre bilginin hızla üretilip değiştiği çağımızda ilerlemenin yolu bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve yeni bilgi üretme becerisine bağlıdır. Günümüz eğitim sisteminde amaç öğrencilere üst düzey düşünme becerileri kazandırmaktır. Bu amaçla öğrencilerin düşünme becerilerini ölçmeye yönelik birçok çalışma yapılmaktadır. Bunlardan biri olan Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Platformu (PISA) Türkiye'nin de içinde bulunduğu 65 ülkenin fen, matematik, okuma becerileri ayrıca eleştirel düşünme, muhakeme etme, sentez yapma, analitik düşünme gibi üst düzey düşünme becerilerini ölçmüştür (2003-2009 PISA). Ölçüm sonuçları 1'den 6'ya kadar güçlük düzeyine göre derecelendirilmiştir. Türkiye'deki öğrencilerin sonuçlarına bakıldığında 2.düzye ve altında oldukları ortaya çıkmıştır. Bu çocukların bilgi, kavrama ve uygulama düzeyindeki öğrenmeleri; analiz, sentez ve değerlendirme gerektiren üst düzey becerilere aktaramadığı görülmektedir (Bozkurt, 2016). Öğrenmelerini üst düzey becerilere aktarabilen ülkelere baktığımızda bu ülkelerin yaratıcılığı ön plana alarak eğitim sistemlerini yeniden yapılandırmış ülkeler olduğu görülmektedir (Bozkurt, 2016; Sezer, 2018).

Yaratıcılık çalışmaları eğitim alanında 1950'li yıllarda hız kazanmıştır. Bunun iki önemli sebebi vardır. Bunlardan biri Guilford'un Amerikan Psikologlar Derneğinde küreselleşme ve gelişmenin bir koşulu olarak eğitimde yaratıcılığa ihtiyaç olduğunu belirtmesi, ikincisi ise Sovyetlerin ilk yapay uydu Sputnik'i fırlatması ve başarılı olmasıdır. Bu iki olaydan sonra eğitimde yaratıcılığın önemi fark edilmiş ve eğitimde yaratıcılık ile ilgili çalışmalar hız kazanmıştır (Aydın, 2020).

İçinde bulunduğumuz teknoloji çağında yaratıcılığı ön planda tutan ülkeler; karşılaştığı sorunlara kısa sürede farklı çözümler üreten, üst düzey düşünme ve algılama yeteneği yüksek, yaratıcı, düşünen, sorgulayan, eleştiren, düşüncelerini iyi biçimde ifade edebilen bireylere ihtiyaç duymaktadır. Bu özelliklere sahip bireyler yetiştirmek için öncelikle öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerinin ortaya çıkarılması ve geliştirilmesi gerekir. Yaratıcı düşünmeyi geliştirme, bireylerin gerek iletişim becerilerini geliştirmeye gerekse , yeni durumlara daha kolay adapte olmalarına yardımcı olur (Yenilmez ve Yolcu, 2007). Bu açıdan bakıldığında eğitim sistemleri hem hayal gücünü hem de üst düzey düşünme yeteneğini geliştiren, bireyin yaratıcılığının önünü açan, bireyin kendini ifade etmesini sağlayan yeni yöntem ve tekniklere ihtiyaç duymaktadır (Uygun ve Çetin, 2020). Bireyin kendini ifade etmesinin en etkili yollarından olan yazma becerisi gerek kişisel gelişim gerekse toplumsal gelişim bakımından önemini korumaktadır (Akyol, 2014). Demir (2013)'e göre Türkçe derslerinde yazma becerisi kazandırılırken aynı zamanda öğrencilerde eleştirel ve yaratıcı bakış açısı oluşturmak ve onların konuyla ilgili yeni ve farklı düşünce üretmesini sağlamak da amaçlanmaktadır. Çünkü yazma, yaratıcı düşünmeyi ve yeni bilgiyi ön bilgiyle ilişkilendirmeyi sağlar. Demirbaş (2005)'a göre yaratıcılığı geliştiren teknikler arasında en çok beyin fırtınası, yaratıcı problem çözme, örnek olay inceleme, kavram haritaları, görüş geliştirme ve yaratıcı yazma etkinlikleri önerilmektedir. Yaratıcı yazma; öğrencide yazmaya istek, merak, ilgi ve heyecan uyandıran ayrıca yaratıcılığı da geliştiren yeni nesil tekniklerden biridir (Memiş, Sever ve Bozkurt, 2016). Yaratıcı yazma Türkiye'de yalnızca Türkçe dersi içerisinde yer alan bir etkinlik olarak görüldüğünden öğrencilerde yaratıcı yazma becerisinin gelişimi yalnızca öğrenci çabası ile sınırlı kalmaktadır. Halbuki yaratıcı yazma becerisinin kazanılması için öğrencinin dış dünyayı algılaması, hayal gücünü kullanması, sorgulama ve yorum yapması gerekmektedir

(Durukan ve Satılmış, 2021). Yaratıcı yazma insanın kendinde var olan bilgi, olay, kavram ve hayallerini yeniden kurgulayarak yeni ve özgür bir yazı ortaya koyma işidir (Demir, 2012). Yaratıcı yazmanın süreç temelli bir yazma tekniği olup öğrencinin hayal dünyasını dış gerçeklikle birleştirmesini esas almaktadır. Temelinde fikirlerin güzel, estetik ve sanatsal olarak yazıya aktarılma çabası yatan yaratıcı yazma becerisinin gelişmesi için öğrencilerin hayal güçlerinin ve yaratıcılıklarının desteklendiği, öğrencileri düşünmeye, sorgulamaya, bilgileri yeniden yapılandırmaya yönlendiren bir yazma eğitime ihtiyaç vardır (Baki, 2019). Bunun içinde öncelikle çocukların düşünce dünyaları beslenmeli çocuğun yaşadığı dünyayı algılaması sağlanmalıdır. İşin içine merak, dünyayı algılama gibi özellikler girince akıllara hemen felsefe gelmektedir. Felsefenin tarihsel gelişimine baktığımızda aslında özünde merak duygusu ve insanın yaşadığı dünyayı anlama çabası vardır. İnsan bu çabasını merakla gösterir. Merak eder ve merak ettiği bu dünyayı anlamak için de sorular sorar. Dünyayı keşfetme, anlama isteği, soru sorma, merak etme gibi filozoflarda bulunan bu özellikler çocuklarda da vardır. Çocuklar da tıpkı filozoflar gibi cesurdurlar, yaşadıkları dünyayı merak ederler ve bu dünyayı anlamak için çeşitli sorular sorarlar. Thomas Wartenberg *Big Ideas For Little Kids* adlı kitabının birinci bölümünde yer alan 'Natural-Born Philosophers' başlığında doğal merak ile dünyaya gelen çocukların da birer filozof olduğunu belirtmektedir. Bu nedenle de Wartenberg, çocukların felsefe yapabileceğini ileri sürmüştür. Ona göre doğal filozof olan çocuklar desteklenmelidir. (Wartenberg, 2009, Öğüt, 2019).

Çocukların yaratıcı yazma becerilerinin gelişmesi için yazma yeterlilikleri kadar düşünsel becerilerinin de beslenmesi ve desteklenmesi gerekir. Bu yönüyle bakıldığında çocuklar için felsefe eğitimi çocukların düşünme becerilerini destekleyecek en etkili yollardan biridir. Çocuklar için felsefe bir olaydan, haberden, resimden ya da bir öyküden yola çıkarak çocukların diyalog ve tartışma yoluyla bilgiyi yeniden inşa etmesi ve değerlendirmeler yapmasıdır (Akkocaoğlu Çayır ve Akkoyunlu, 2016). Çocuklar için felsefenin öncüsü kabul edilen Lipman (2003) çocuklar için felsefe eğitimi çocukların, düşünme kapasitelerini geliştirmeyi kolaylaştırmak için okullarda kullanılan bir eğitim yaklaşımı olarak belirtir. Yapılan araştırmalara göre çocuklarla felsefe uygulamalarının, kavramları yapılandırma, sorgulama, akıl yürütme, yorumlama, anlam çıkarma ve anlamlar arası ilişki kurma gibi becerileri geliştirdiğini ortaya koymuştur (Boyacı, Karadağ ve Gülen, 2018). Çocuklarla yapılan yaratıcı yazma etkinliklerinde de felsefe etkinliklerinde de amaç çocukların düşünmesini, yorumlamasını, yeniden kurgulamasını, hayal etmesini ve yaratıcılıklarının gelişmesini sağlayarak üst düzey düşünme becerilerinin gelişmesine imkân sunmaktır (Baki, 2019; Boyacı, Karadağ ve Gülen, 2018; Taşdelen, 2014).

Çocuklarla felsefe eğitime yönelik dünyanın birçok ülkesinde çeşitli çalışmalar yapılsa da Türkiye'de çocuklar için felsefe uygulamaları çok yetersiz kalmaktadır (UNESCO, 2007). Bu çalışma amaçları bakımından çocuk felsefesi ve yaratıcı yazmanın birbirine olan etkisini belirlerken aynı zamanda ilkokullarda çocuk felsefesinin etkin olarak kullanılması açısından araştırmacılara fikir olacaktır.

Bu araştırmada çocuklarla felsefe eğitiminin dördüncü sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerileri ve öğrencilerin yaratıcı yazmaya yönelik görüş ve düşünceleri üzerindeki değişimini tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla çocuklarla yapılan felsefe çalışmalarının öğrencilerin yazmaya yönelik tutumlarına, yaratıcı yazmaya yönelik duygu ve görüşlerine ayrıca felsefe çalışmalarının yaratıcı yazmaya etkilerine yönelik bize ipucu verecektir.

Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmaktadır:

1. Öğrencilerle yapılan çocuk felsefesi etkinlikleri öğrencilerin yazmaya yönelik tutumlarında bir değişikliğe sebep olmakta mıdır?
2. Öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerine ilişkin ön test-son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

3. Çocuklarla yapılan felsefe çalışmaları öğrencilerin yaratıcı yazmaya yönelik düşünce ve görüşlerinde bir değişiklik sağlamakta mıdır?
4. Öğrencilerle yapılan çocuk felsefesi etkinliklerinin yaratıcı düşünmeye bir etkisi var mıdır?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Çocuklarla yapılan felsefe etkinliklerinin öğrencilerin yaratıcı yazma algı ve becerilerine etkisini incelemek isteyen bu çalışma karma yöntem ile gerçekleştirilmiştir. Karma yöntem nitel ve nicel verilerin bir araya getirilip verilerin birlikte analiz edilmesini gerektirir (Baki, 2019). Karma yöntemde araştırmacı kullandığı bir yöntemin eksik kalan yönlerini diğer yöntem ile kapatabilme imkanına sahiptir (Baki ve Gökçek, 2012). Daha çok nicel temelli olan bu çalışmada nitel yöntemle desteklenen karma araştırma yöntemlerinden gömülü desen kullanılmıştır. Gömülü desende nitel ya da nicel yöntemlerden biri ön plana çıkarken diğer yöntem ön plana çıkan verilerin desteklenmesi, açıklanması ve genellenmesi için kullanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Araştırmanın nicel boyutunda öncelikli olarak çocuk felsefesinin öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerine etkilerini belirlemek amacıyla ön-test son-test tek gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Tek gruplu ön test-son test yarı deneysel desen, deneysel işlemin etkisinin deneysel işlem öncesi ve sonrasında test uygulanarak incelendiği desen türüdür (Büyüköztürk, 2015). Araştırmanın nitel boyutunda ise nitel desenlerden eylem araştırması yöntemi kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek (2013)'e göre eylem araştırması, kuruluşlarda fiilen çalışan bir uygulayıcının kendisi veya bir araştırmacı ile hazırladığı uygulamada bulunan sorunların veya ortada olan sorunun anlaşılması ve bu sorunların çözülmesi için planlı bir şekilde veri toplama ve analiz etme süreci olarak tanımlanmıştır. Bu bağlamda nitel veriler görüşme tekniğinin temel alındığı yarı yapılandırılmış görüşme ile elde edilmiştir.

Araştırma Grubu

Araştırmanın nicel çalışma grubu, olasılıklı olmayan örnekleme tekniklerinden biri olan amaçlı örnekleme tekniği ile belirlenmiştir. Yıldırım ve Şimşek (2013)'e göre amaçlı örnekleme tekniği amaca yönelik örneklem ve durumların çalışılmasıdır. Bu bağlamda araştırma yaparken grubun gönüllü, ulaşılması ve veri toplanması kolay öğrencilerden oluşmasına dikkat edilmiştir. Araştırmanın örneklemini, seçkisiz olmayan amaçsal örnekleme yöntemlerinden, ölçüt örnekleme kullanılarak belirlenen aynı sınıftan toplam 16 dördüncü sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Ölçüt örnekleme yönteminde esas amaç belirlenmiş ölçütleri sağlayan durumların çalışılmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu örneklemedeki temel ölçüt katılımcıların felsefe eğitimi sürecine ilişkin çalışmalara katılmış olmalarıdır. Aşağıda Tablo 1'de araştırmaya katılan öğrencilerin bazı demografik özellikleri verilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Demografik Özellikleri

Değişken	f	%
Kız	9	56,25
Erkek	7	44,75

Görsel 1. Çocuklarla Felsefe Eğitiminde Yaratıcı Yazma Süreci**Veri Toplama Araçları**

Nicel Veri Toplama Araçları	Nitel Veri Toplama Araçları
- YAYTÖ (Yazmaya Yönelik Tutum Ölçeği) - YİDÖF (Yaratıcı Yazma İçin Değerlendirme Ölçütleri Formu)	- Görüşme - Araştırmacı Günlükleri

Bu bölüm dört kısımdan oluşmaktadır. İlk kısımda uygulama öncesinde ve sonrasında öğrencilerin yazmaya yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla Kırmızı (2009) tarafından geliştirilen yazmaya yönelik tutum ölçeği (YAYTÖ) uygulanmış ve puanlanmıştır sonrasında elde edilen ön test ve son test puanları arasındaki farkı görmek amacıyla Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi uygulanmıştır. YAYTÖ kullanabilmek için gerekli izinler alınmıştır.

İkinci kısımda yaratıcı yazma öğrenme düzeylerini belirlemek amacıyla uygulama öncesinde ve sonrasında test yapılmış elde edilen testler Kırmızı (2011) tarafından geliştirilen Yaratıcı Yazma İçin Değerlendirme Ölçütleri Formu (YİDÖF) kriterlerine göre değerlendirilmiştir. YİDÖF'ü kullanabilmek için gerekli izinler alınmıştır.

Üçüncü kısımda öğrencilerin yaratıcı yazmaya yönelik görüşlerinin belirlenmesi amacıyla çalışma öncesinde ve sonrasında öğrencilerle yarı yapılandırılmış görüşme yapılmıştır. Görüşme bize herhangi bir olay ya da durumla ilgili duygu, tutum, düşünce ve bilgilere birincil kaynaktan ulaşma imkânı sunmaktadır (Tekin ve Tekin, 2006). Görüşmeler ses kayıt cihazı ile kaydedilmiştir. Kaydedilen görüşmeler deşifre edilerek tema ve kodlarına ayrılmıştır. Çalışmada güvenilirliği sağlamak için kayıtlar, farklı farklı zamanlarda dinlenerek kodlanmıştır. Kodlar arasındaki tutarlılık görüşmenin kodlama sürecindeki güvenilirliğini göstermektedir (Türnüklü, 2000).

Dördüncü kısımda ise öğrencilerle yapılan felsefi çalışmaların öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerine olan etkisini belirlemek amacıyla uygulama boyunca araştırmacı tarafından notlar tutulmuş. Sonrasında bu notlar içerik analizi ile analiz edilmiş ve doğrudan alıntılara yer verilmiştir.

Yaratıcı Yazma İçin Değerlendirme Ölçütleri Formu (YİDÖF)

Öğrencilerin yaratıcılıklarının değerlendirilmesi amacıyla uygulama öncesinde ve sonrasında öğrencilerden verilen konu ve kriterlere uygun hikayeler yazmaları istenmiştir. Kırmızı (2009) tarafından geliştirilen YİDÖF yaratıcı yazma çalışmalarını değerlendirmeyi kolaylaştırmak amacıyla altı akademisyen dört sınıf öğretmeninin görüşü alınarak altı ölçüt olacak şekilde oluşturulmuştur. Bu ölçütler:

- 1.ÖLÇÜT: Yazının içeriğinin, alışılmışın dışında belli başlı bir yenilik ya da yenilikler içermesi
- 2.ÖLÇÜT: Yazıda bilinen bir öğenin yeni bir biçimde ifade edilmesi
3. ÖLÇÜT: Yazıda özgün benzetme/benzetmelerin yer alması
4. ÖLÇÜT: Yazıda yer alan yeni fikirlerin anlaşılır bir şekilde açıklanması
5. ÖLÇÜT: Yazıdaki duygu ve fikirlerin etkili ve akıcı bir şekilde ortaya konulması
6. ÖLÇÜT: Yazıya uygun bir başlık verilmesi

YİDÖF'ün oluşturulurken Susar (2009) yaratıcı yazmaya yönelik ölçütler ve ölçütlere ilişkin puanlar belirlenmiştir. Daha sonra bu ölçütler alanında uzman kişilerce değerlendirilmiş ve "yaratıcı yazma için değerlendirme ölçütleri formu (YİDÖF)" ortaya çıkmıştır. Ayrıca ölçütlerin etkililiğinin belirlenmesi amacıyla Susar tarafından ön uygulama çalışması yapılmıştır. YİDÖF'ün etkililiğinin belirlenmesi amacıyla 288 öğrenci ile ön uygulama yapılmış elde edilen sonuçlar arasındaki tutarlılığa bakılmıştır. Buna göre verilen puanların tutarlılığına bakıldığında birinci ölçüt için ,75; ikinci ölçüt için ,81; üçüncü ölçüt için ,67; dördüncü ölçüt için ,74; beşinci ölçüt için ,72; altıncı ölçüt için ise ,83 olduğu görülmüştür (Kırmızı, 2011).

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Öğrencilerin yaratıcı yazmaya yönelik görüş ve düşüncelerini öğrenmek amacıyla çalışma öncesinde ve sonrasında 16 öğrenciyle yarı yapılandırılmış görüşme yapılmıştır. Görüşme sorularının kapsam, yapı ve dil geçerliliğini sağlamak amacıyla 2 alan uzmanı ve 3 sınıf öğretmeni ile çalışılmıştır. Görüşmeler ses kayıt cihazı ile kaydedilmiş ve sonrasında deşifre edilerek tema ve kodlara ayrılmıştır. Güvenilirliğin sağlanması amacıyla ses kayıtları başka bir uzmana daha dinletilerek tema kodlara ayrılması sağlanmıştır. Sonrasında oluşturulan tema kodlar karşılaştırılmış ortak kod ve temalar belirlenerek içerik analizi ile analiz edilmiştir.

Yazmaya Yönelik Tutum Ölçeği (YAYTÖ)

Öğrencilerin yazma tutumlarını belirlemek için Susar Kırmızı'nın (2009) geliştirdiği "Yazmaya Yönelik Tutum Ölçeği (YAYTÖ)" kullanılmıştır. Susar Kırmızı (2009)'a göre ölçek maddeleri oluşturulurken literatür, öğrencilerle yapılan görüşmeler ve öğrencilere yöneltilen açık uçlu sorulardan elde edilen düz yazı biçiminde yanıtlar dikkate alınmıştır. Oluşturulan maddeler uzman görüşüne sunulmuştur. Alınan uzman görüşleri doğrultusunda ölçek maddeleri düzenlenerek 12'si olumsuz, 40'ı olumlu 52 maddelik ön deneme formu oluşturulmuştur. Ölçeğin ön deneme çalışması Denizli'de çeşitli resmî ve özel ilköğretim okullarının 4. (n= 122) ve 5.(n= 136) sınıflarında, 2007–2008 eğitim öğretim yılı, güz döneminde gerçekleştirilmiştir. 258 (kız= 145, erkek= 113) kişi üzerinden değerlendirme yapılmıştır. Elde edilen verilerin faktör analizine uygun olup olmadığını belirlemek için KMO değerine bakılmıştır. Ölçeğin KMO değerinin 0,90 olduğu belirlenmiştir. Örneklemenin faktör analizi için yeterli olduğu görüldükten sonra, verilerin çok değişkenli normal dağılımdan gelip gelmediği Bartlett küresellik testi ile incelenmiştir. Bartlett küresellik testinin sonucu 0,05 düzeyinde anlamlı çıkmıştır (p=0,000). Bartlett testinin anlamlı çıkması verilerin normal dağıldığını göstermektedir. Yapılan döndürülmüş

faktör analizinde birden fazla faktörde yer alan ve madde faktör yükü 0,50'nin altında olan maddeler ölçme aracından çıkarılmıştır. 18 madde elendikten sonra kalan 34 madde ile asıl ölçek oluşturulmuştur. 8 olumsuz, 26 olumlu maddeden oluşan ölçeğin maddelere ilişkin faktör öz değerleri 0,50 ile 0,86 arasındadır. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısının 0,90 olduğu belirlenmiştir. Maddelerin toplam varyansı %59,28'dir. Her bir öğrencinin ölçekten alabileceği ağırlıklı ham puan en az 34, en çok ise 170'tir. Toplam puanın yüksek olması, öğrencilerin yazmaya yönelik tutumlarının olumlu olduğunun, düşük olması da tutumlarının olumsuz olduğunun göstergesi olarak yorumlanmaktadır. YAYTÖ Likert tipi olarak "hiç katılmıyorum, katılmıyorum, kısmen katılıyorum, katılıyorum, tamamen katılıyorum" şeklinde uygulanmıştır. Alınabilecek puan 34-170 aralığındadır. Puanın %70'e yakın olması, yazma tutumunun olumlu olduğunu; %34'e yakın olması ise yazma tutumunun olumsuz olduğunu göstermektedir. Ölçek 15-20 dk arasında bir sürede uygulanmıştır.

Araştırmacı Günlüğü

Çelik, Baykal ve Çelik Memur (2020)'a göre nitel araştırmalarda çok önemli bir yer tutan araştırmacı günlüğü yazımı, araştırma sürecinin başından sonuna dek verilerin ve kodların analiz edilmesinde yardımcı bir araç niteliğindedir. Bu çalışmada; araştırmacı çalışma süresince haftada üç saat olmak koşulu ile sekiz hafta uygulama yapmış, uygulamaları ses kayıt cihazına kaydetmiş ve meydana gelen olayları küçük bir deftere not etmiştir. Bu aşamada öğrencilerde meydana gelen değişimler ve yaratıcı fikirler araştırmacı tarafından bu günlüğe not edilmiştir. Araştırmacının uygulama sürecinde elde ettiği in formal gözlemler de araştırmacı günlüğüne not edilmiştir.

Veri Toplama Süreçleri

Çalışma, tek gruplu ön test-son test yarı deneysel desen çalışması olduğundan araştırmanın nicel verilerini toplamak amacıyla öncelikle çalışma grubu belirlenmiş ve 4. sınıftan 16 öğrenci seçilmiştir. Sonrasında öğrenciler için sekiz haftada işlenmek üzere sekiz adet çocuk felsefesi kitabı temin edilmiştir. Veliler ve çocuklar süreç ile ilgili bilgilendirilmiş veli onayı alınmıştır. Sekiz hafta boyunca öğrencilerle haftada üç saat felsefe çalışmaları yapılmıştır.

Tablo 2. Türkçe Dersi 4. Sınıf Çocuk Felsefesi Ders İşleniş Tablosu

No	Tarih	Uyaran	Sorular
1	17-21 Ekim 2022	Gerçek mi Sahte mi?	Gerçek Nedir? Gerçek ile sahte nasıl anlaşılır? Ne gerçek ne sahte? Rüyalar gerçek mi?
2	24-28 Ekim 2022	Konuş Benimle Küçük Kedi?	Hayvanlar konuşabilir mi? Konuşmasaydın nasıl iletişim kurardın? Neden insanlar aynı dili konuşmuyor?
3	01-04 Kasım 2022	Ben Artık Büyüdüm!	Niçin büyümek istiyorsun? Büyümek ne demek? Büyüyünce nasıl bir yetişkin olmak istersin?

4	07-11 Kasım 2022	Ahh! Hasta Oldum	Hasta olmak ne demek? Hasta olunca nasıl hissederiz? Hasta olunca bize kim yardım eder? İnsanın sadece vücudu mu acır? İnsanın kalbi neden acır?
5	21-25 Kasım 2022	Hayır Ben Yapmadım	İnsan neden yalan söyler? Yalan söylemek hep mi yanlıştır? Tehlikeli yalanlar var mıdır?
6	28-30 Kasım 2022	Bana Kırmızı Motor Al	İnsan her istediğine sahip olmalı mı? Ailemiz her istediğimizi almalı mı? Neleri alıp neleri almamamız gerektiğini nasıl ayırt edebiliriz? Herşeye sahip olsak mutlu olur muyuz?
7	05-09 Aralık 2022	Bergamot Uyuyor mu?	Canlılar ölünce nereye gider? Hiç ölüm olmasa hayat nasıl olurdu? Ölüm neden bizi korkutur?
8	12-16 Aralık 2022	O Benim!	Arkadaşlarıyla oynamak hoşuna gider mi? Arkadaşlar oyuncaklarını paylaşmalı mı?

Çalışma sonrasında öğrencilere öncelikle yine Kırmızı (2009) tarafından geliştirilen “Yazmaya Yönelik Tutum Ölçeği (YAYTÖ)” uygulanmış sonrasında da yaratıcı yazma becerilerini ölçmek amacıyla son testler uygulanmıştır. Son testler de yine YİDÖF’e göre değerlendirilmiştir. Ön test ve son test puanları arasındaki fark SPSS paket programı ile hesaplanmış, farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığına bakılmıştır.

Araştırmanın nitel verilerini toplamak için yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Öncelikle öğrencilerin uygun olduğu bir zamanda onlara görüşme ile ilgili bilgi verilerek araştırma öncesinde ve sonrasında uygulanmıştır. Görüşmeler deşifre edilerek iki ayrı uzman tarafından değerlendirilmiş elde edilen sonuçların tutarlı olduğu görülmüştür. Elde edilen veriler temalara ve kodlara ayrılıp içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. Ayrıca doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Alıntılar olduğu gibi aktarılmış sadece yöresel söylemlerde düzetmeler yapılmıştır.

Araştırmacı uygulama süreci boyunca öğrenciler ve uygulama ile ilgili notlar tutmuş, Çalışmaları ses kayıt cihazına kaydetmiştir. Araştırma sonunda elde edilen araştırmacı günlüklerinden elde edilen veriler analiz edilerek süreç ile ilgili doğrudan alıntılara yer verilmiş sadece yöresel söylemlerde düzenlemeler yapılmıştır. Son olarak elde edilen nitel ve nicel veriler birlikte yorumlanmıştır.

Verilerin Çözümlemesi ve Analizi

Bu çalışmada nicel ve nitel verilerin birbiri ardına analiz edilmesine olanak sağlayan ardışık analiz tekniği kullanılmıştır (Baki, 2019). Araştırmanın nicel verileri Kırmızı (2009) tarafından geliştirilen Yazmaya Yönelik Tutum Ölçeği (YAYTÖ) ve öğrencilere uygulanan ön test ve son test olarak

katılımcılara uygulanan yaratıcı öykü yazma etkinliklerinin YİDÖF ile puanlanması sonucu elde edilmiştir. Elde edilen veriler SPSS paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Uygun koşullar sağlandığında parametrik testler parametrik olmayan testlere oranla daha güvenilir sonuçlar verir (Turanlı, 2000). Ancak bu çalışmada $n < 30$ olduğundan parametrik olmayan testlerin kullanılması daha uygun görülmüştür. Tek grup ön test-son test deseni için verilerin çözümlenmesinde genelde ilişkili ortalamalar t-testi uygulanır (Aslan, 2011). Ancak bu çalışmada elde edilen ön test ve son test puanlarının uygulanan yöntemle göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla örneklem sayısının parametrik testler için yeterli gelmemesi nedeniyle Wilcoxon işaretli sıralar testi kullanılmıştır. Analizler SPSS paket programı ile yapılmış ve araştırmada anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak alınmıştır. Test sonuçları analiz edilmiş, raporlanmış ve sonrasında yorumlanmıştır.

Nitel verilerin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Bu teknikte metin içerisindeki ilişkiler tespit edilir ve ortak kodlar oluşturularak çıkarımlarda bulunulur (Büyüköztürk vd., 2015). Katılımcıların görüşme sorularına verdikleri cevaplar analiz edilmiş, elde edilen kod ve temalar tablolarda frekansları ile gösterilmiştir. Elde edilen veriler içerik analiziyle yorumlanmış ayrıca doğrudan alıntılara da yer verilmiştir. Yapılan veri analizinin güvenilirliğinin artırılması için görüşmeler farklı zamanlarda kodlanarak kodlar arası tutarlılığa bakılmıştır. Ayrıca içerik analizi sonuçları, uygulayıcının gözlemlerden elde ettikleri verilerle desteklenmiştir.

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen veriler ışığında alt problemler, sırasıyla nicel ve nitel verilerin analizleri sonucunda elde edilen bulgulara ve bulgulara ait yorumlara yer verilmiştir.

Araştırmanın Nicel Bulguları

Araştırmanın birinci alt problemi “Öğrencilerle yapılan çocuk felsefesi etkinlikleri öğrencilerin yazmaya yönelik tutumlarında bir değişikliğe sebep olmuş mudur?” şeklinde belirlenmiştir. Öğrencilerin yazmaya yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla uygulama öncesinde ve sonrasında YAYTÖ uygulanmış ve puanlama yapılmıştır. Elde edilen ön test ve son test puanları arasındaki farkı görmek amacıyla Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi uygulanmış sonuçlar Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3. Çalışma Grubu YAYTÖ Ön Test- Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Son Test- Ön Test	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	P
Negatif Sıralar	0 ^a	,00	,00		
Pozitif Sıralar	16 ^b	8,50	136	-3,517	,000
Fark Olmayan	0 ^c				

*Negatif sıralara dayalı

Tablo 3’e göre çalışma grubunun YAYTÖ’ye göre almış oldukları ön test ve son test puanları arasında $p=0,00 < 0,05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Fark puanlarının sıra ortalamaları ve toplamı dikkate alındığında ise, gözlenen bu farkın pozitif sıralar yani son test puanları lehine olduğu anlaşılmaktadır. Çalışma grubunun ön test puan ortalaması 69,93 bulunmuşken, son test puan ortalaması 113,56 bulunmuştur. Elde edilen veriler, yapılan çalışmanın etkililiği lehine anlamlı bir farklılık olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın ikinci alt problemi “Öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerine ilişkin ön test-son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?” şeklinde belirlenmiştir. Öğrencilere uygulama öncesinde ve sonrasında öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerini belirlemek amacıyla yaratıcı yazma çalışmaları yaptırılmış, bu çalışmalar YİDÖF’e göre değerlendirilip puanlanmıştır. Bu amaçla elde edilen ön test ve son test puanları arasındaki farkı görmek amacıyla Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi uygulanmış sonuçlar Tablo 4’te verilmiştir.

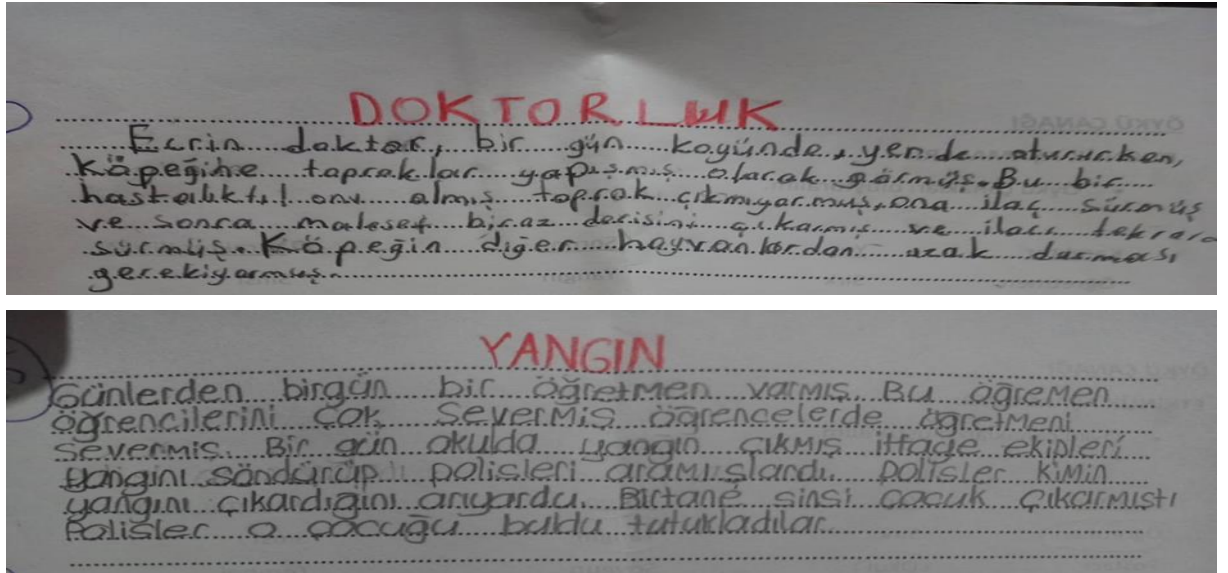
Tablo 4. Çalışma Grubu YİDÖF’e göre Ön Test- Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

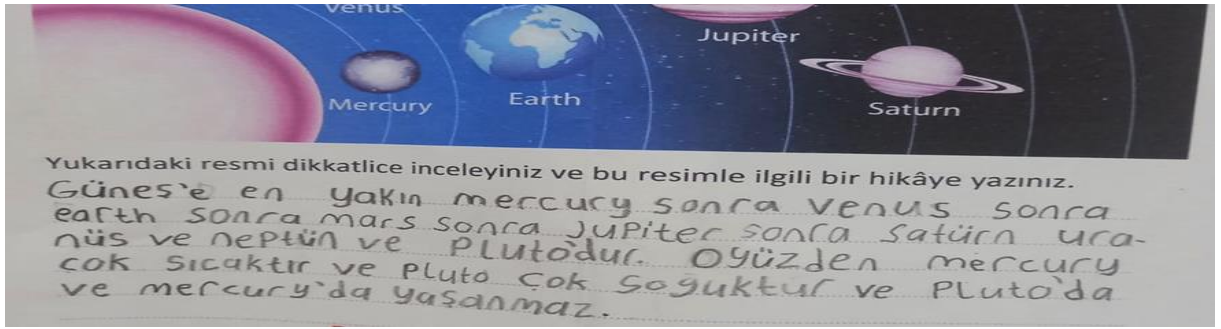
Son Test- Ön Test	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	P
Negatif Sıralar	0 ^a	,00	,00		
Pozitif Sıralar	16 ^b	8,50	136	-3,517	,000
Fark Olmayan	0 ^c				

*Negatif sıralara dayalı

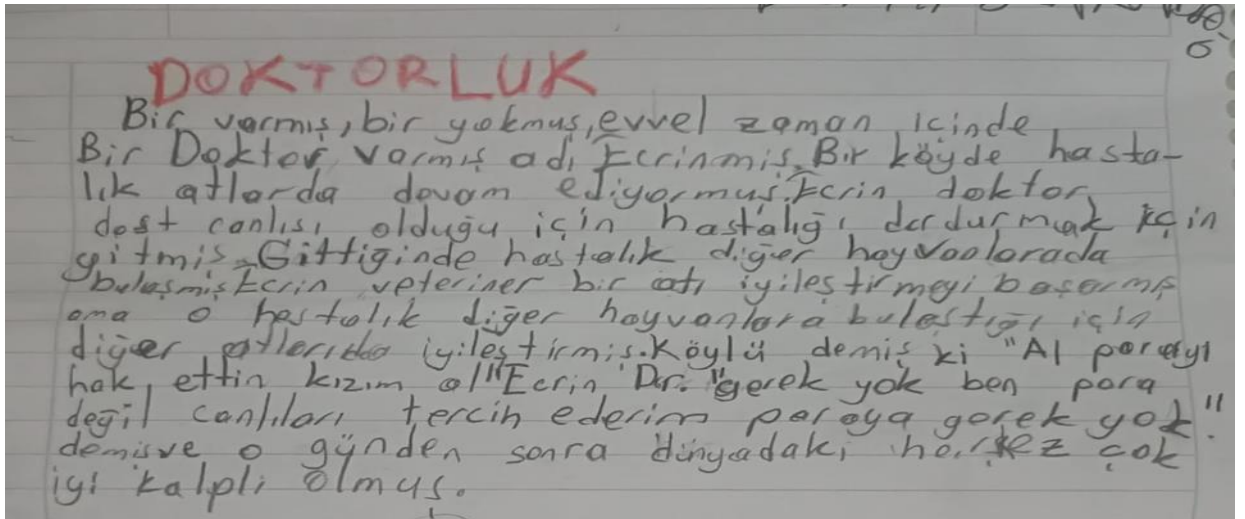
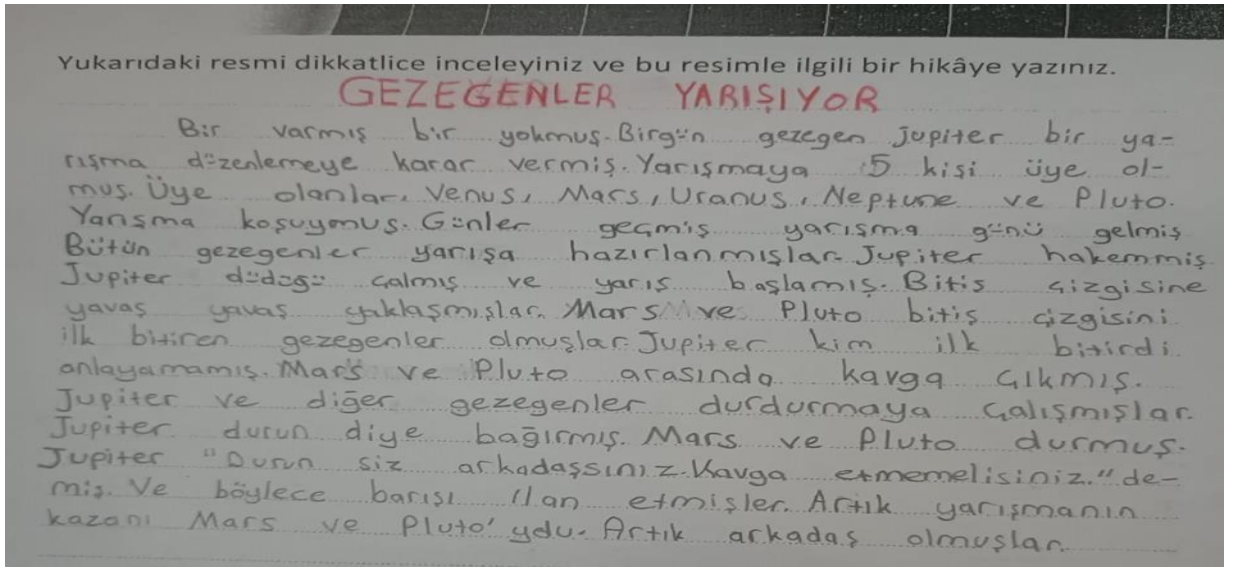
Tablo 4’e göre çalışma grubunun yaratıcı yazma ürünlerinden YİDÖF’e göre almış oldukları ön test ve son test puanları arasında $p=0,00<0,05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Fark puanlarının sıra ortalamaları ve toplamaları dikkate alındığında ise, gözlenen bu farkın pozitif sıralar yani son test puanları lehine olduğu anlaşılmaktadır. Çalışma grubunun ön test puan ortalaması 47,71 bulunmuşken, son test puan ortalaması 65,03 bulunmuştur. Elde edilen veriler yapılan çalışmanın etkililiği lehine anlamlı bir farklılık olduğunu göstermektedir.

Görsel 2. Yaratıcı Yazma Ön Test Örnekleri

Görsel 3. Yaratıcı Yazma Son Test Örnekleri

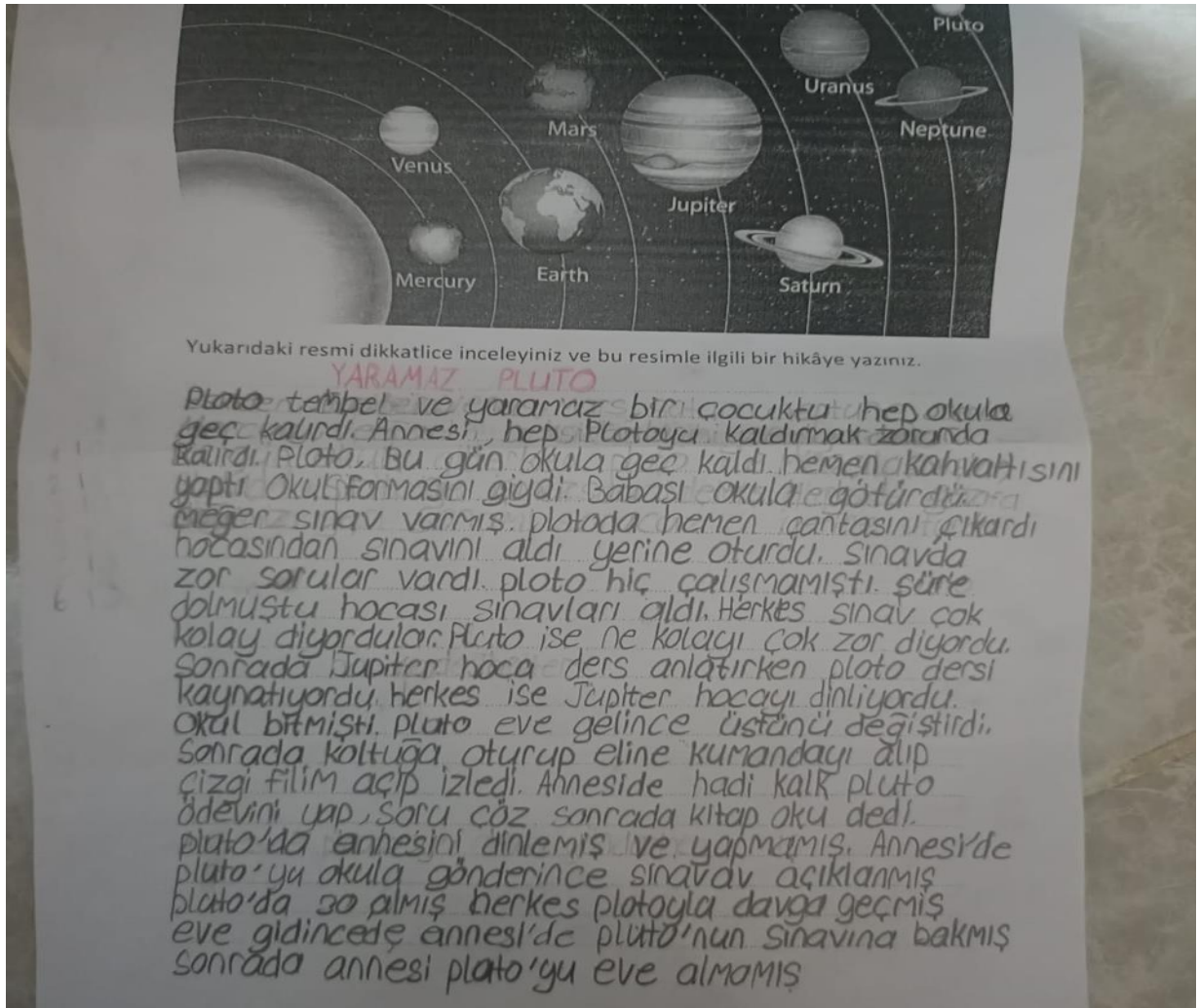

Yukarıdaki resmi dikkatlice inceleyiniz ve bu resimle ilgili bir hikâye yazınız.

Uzaylı Savası

1962' Yılında uzaya giden nasa 81.uzay aracı Mars'a giderken yeşil bir cismin pemyaya gelmesini gördüler. Gemideki Harry dünyaya seslendi. Medce dünyaya yaklaşan yeşil bir gemi görüldü haberiniz var mı dedi ve dünya da ktlor. Eret görüldü buida sinyali yatalandı ve gemiyi 51. bölgeye gönderdik şu an inceleniyor demiş. Gemide en az 4 kişi var. lo Harry 2. Corç 3. James 4. Marsa geldiklerinde birçok uzaylı esyayı bulmuşlar ve Mars'ın tam iş merkezinde 10 km'lik bir delik bulmuşlar. James gemiye giderken büyük bir patlama olmuş. James havada uçarken Harry onu havadan tutmuş. Corç ise çocuklar dünyaya bakın demiş. Bu bir uzay gemisiymiş. Hepsini bir anda kaçırmış. Bir karga dikana atlayıp kurtarmışlar. Orada uzaylı silahı bulup almışlar. Sansa arkalarında boş uzaylı gemiye bulup oraya atlayıp dünyaya dönüyorlar. dünyayı istila etmeye çalışan milyonlarca uzay gemisi vardı. Bir an Corç'un aklına Mars'taki delik geldi. Oraya gidip deliğin altına gemiyle tıptırdılar. Orada uzaylı olup tıkan bir taş vardı.

Oradaki taş çok sağlamdı ancak James'in Aklını Bir fikir geldi ve dedi ki: Belki butası atom bombası yok edebilirse dedi. Harry evet dedi ve Harry dedi ki: Arkadaşlar ikimiz burda kalın diyerek dünyaya gitti. James ile Corç Mars'ta saklanırken Harry dünyaya İhtiya Atom bombasını kayarken Ay'ından vuruluyor. Yerde sürüklenirken Alihan adlı türk bir çocuk onu kurtarıp. Gemiye koydu ve gemiyi kaldırdı. Uzaklaşırken Harry yada İken günü tekneliyordu Mars'taki deliğe girip dırdı. Alihan Mars'taki deliğe girip James ve Corç'u İleri soktu James Alihanı kenara alıp gemiyi deliğin altına getirdi ve Corç'ta Alihan Harry'e yardım ederken James demiş ki: Biri kendini veda edip atom bombasıyla atlayıp taşı yok etmeli demiş. Ve bunu ben yapacağım demiş. Corç: hayır yapma diyerek İhtis karga edekten Alihan atom bombasıyla taşı atlayıp atom bombasını patlatıp. Taşı yok etmiş. Ve James arkasından bakarak kurtarılmış. dünyanın evrendeki uzay gemilerinin hepsi durmuş ve o an James uzaylı gemisi ile öbür uzaylı gemileri yok etmiş.

Araştırmanın Nitel Bulguları

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Çocuklarla yapılan felsefe çalışmaları öğrencilerin yaratıcı yazmaya yönelik duygu ve düşüncelerinde bir değişiklik sağlamış mıdır?” şeklinde belirlenmiştir. Öğrencilere uygulama öncesinde ve sonrasında öğrencilerin yaratıcı yazmaya yönelik duygu ve düşüncelerinin belirlenmesi amacıyla öğrencilere yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Görüşme sonucunda tema, kategori ve kodlardan elde edilen veriler Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. Görüşmeden Elde Edilen Tema, Kategori ve Kod Ön Test Sonuçları

Tema: Yaratıcı Yazmaya Yönelik Öğrenci Görüşleri						
Kategori	Ön Test Kod	f	%	Son Test Kod	f	%
Yaratıcı Yazmaya yönelik Duygu ve Düşünceler	Sıkıcı	13	%72,2	Eğlenceli	7	%43,8
	Anlamsız	1	%5,5	Geliştirici	5	%31,3
	Hoşlanmıyorum	4	%22,2	Zamanı Dolduran	1	%6,3
				Rahatlatıcı	2	%12,5

Yaratıcı Yazmayı Tanımlama	Bilmiyorum	9	%56,3	Eğlenceli Yazı	3	%18,8
	Güzel yazma	1	%14,3	Hayali Yazı	6	%37,5
	İstediğini yazma	2	%12,5	Anlamli Yazı	5	%31,3
	Çok Yazma	2	%12,5	Düzenli Yazı	1	%6,3
	Rap Yazma	1	%6,3	Bilmiyorum	1	%6,3
	Acımasız Yazma	1	%6,3			
Yaratıcı Yazma Zorlanma Durumu	Bilmiyorum	4	%25	Fikir Üretmek Zor	3	%18,8
	Fikir Üretmek Zor	6	%37,5	Kolay	11	%68,8
	Düşünmek Zor	4	%25	Biraz Kolay	2	%12,5
	Yazmak Zor	2	%12,5			
Yaratıcı Yazmaya Yönelik Beklentiler	Kolay Olmalı	2	%12,5	Güzel Olmalı	8	%47
	Sakin Olmalı	1	%6,2	Fikir Verici olmalı	4	%23,5
	Kısa Olmalı	4	%25	Hayali Olmalı	3	%17,6
	Bilmiyorum	9	%56,2	Eğlenceli olma	1	%5,8
				Bilmiyorum	1	%5,8
Öğrencinin Kendisine Yönelik Yaratıcılık Algısı	Biraz Yaratıcıyım	1	%6,2	Yaratıcıyım	13	%81,3
	Yaratıcıyım	1	%6,2	Yaratıcı Değilim	3	%18,7
	Yaratıcı Değilim	14	%87,5			
Yaratıcı Yazmanın Derslerde Uygulanmasına Yönelik Görüşler	Bilmiyorum	1	%6,2	Derste Olmalı	13	%81,3
	Derste Olmalı	2	%12,5	Derste Olmamalı	3	%18,7
	Derste Olmamalı	13	%81,3			

Tablo 5'e göre "Yaratıcı yazmaya yönelik duygu ve düşünceler" teması ile ilgili öğrenci cevaplarından elde edilen ön test kodlardan en çok tekrar eden "sıkıcı" kodu olmuştur. Bu tema ile ilgili öğrenciler: "...yazı yazmayı sevmiyorum çünkü elim ağrıyor..." (Ö10), "...hoşlanmıyorum çünkü yazı yazmak bence anlamsız ve sıkıcı..." (Ö8), "...yazı yazmak hem vakit kaybı hem de sıkıcı..." (Ö5) ifadelerini kullanmışlardır. Öğrencilerin cevaplarına bakıldığında yaratıcı yazmayı "yazı yazma" olarak algıladıkları görülmektedir. Tablo 5'e göre "Yaratıcı yazmaya yönelik duygu ve düşünceler" teması ile ilgili öğrenci cevaplarından elde edilen son test kodlardan en çok tekrar eden "Eğlenceli" kodu olmuştur. Bu tema ile ilgili öğrenciler: "...seviyorum çünkü hislerimi anlatmak güzel ve eğlendiriyor..." (Ö8), "...hem eğleniyoruz hem de hayal gücümüz gelişebilir..." (Ö6), "...eğleniyoruz yazarken çünkü hayallerimiz gerçek gibi oluyor..." (Ö2) ifadelerini kullanmışlardır.

Tablo 5'e göre "Yaratıcı Yazmayı Tanımlama" teması ile ilgili öğrenci cevaplarından elde edilen ön test kodlardan en çok tekrar eden "Bilmiyorum" kodu olmuştur. Bu tema ile ilgili öğrenciler:

"...yaratıcı yazmak istediğim gibi yazmak demektir ve istedim kadar yazdığımı anlıyorum ..." (Ö16), "...yaratıcı yazma o bir yazma ve ben bir şey anlamıyorum..." (Ö14), "...rap yazmayı severim..." (Ö11) ifadelerini kullanmışlardır. Öğrencilerden 9 tanesi bu soruya bilmiyorum cevabını vermiştir. Bu durumda öğrencilerin yaratıcı yazmaya yönelik bilgilerinin yetersiz olduğu söylenebilir. Tablo 5'e göre "Yaratıcı Yazmayı Tanımlama" teması ile ilgili öğrenci cevaplarından elde edilen son test kodlarından en çok tekrar eden "hayali yazı" kodu olmuştur. Bu tema ile ilgili öğrenciler: "...içimizde hissettiklerimizi kâğıda aktarmaktır..." (Ö9), "...güzel ve anlamlı bir yazı şekli. Hayali bir şey..." (Ö13), "...hayalimizdekileri yazmak, hayal gücünü ortaya çıkardığını anlıyorum ..." (Ö11) ifadelerini kullanmışlardır.

Tablo 5'e göre "Yaratıcı Yazma Zorlanma Durumu" teması ile ilgili öğrenci cevaplarından elde edilen ön test kodlarından en çok tekrar eden "fikir üretmek zor" kodu olmuştur. Bu tema ile ilgili öğrenciler: "...yazı yazarken fikir üretmek imkânsız bana göre..." (Ö16), "...tahtadakileri yazarken çok zorlanmam..." (Ö4) ifadelerini kullanmışlardır. Verilen cevaplar öğrencilerin yazı yazarken fikir üretmekte zorlandıklarını göstermektedir. Tablo 5'e göre "Yaratıcı Yazma Zorlanma Durumu" teması ile ilgili öğrenci cevaplarından elde edilen son test kodlarından en çok tekrar eden "kolay" kodu olmuştur. Bu tema ile ilgili öğrenciler: "...zorlanmıyorum artık farklı şeyler düşünebiliyorum..." (Ö2), ifadelerini kullanmışlardır.

Tablo 5'e göre "Yaratıcı Yazmaya Yönelik Beklentiler" teması ile ilgili öğrenci cevaplarından elde edilen ön test kodlarından en çok tekrar eden "bilmiyorum" kodu olmuştur. Bu tema ile ilgili öğrenciler: "...bilmiyorum yazı yazmayı sevmem çünkü, bence yazı ödevi olmasın..." (Ö5), "...yaratıcı yazma çirkin yazarak olabilir bence güzel yazmak zor..." (Ö2), "...güzel ve sakın olmalıdır..." (Ö1) ifadelerini kullanmışlardır. Öğrencilerden 9 tanesinin soruya bilmiyorum cevabını vermiştir. Tablo 5'e göre "Yaratıcı Yazmaya Yönelik Beklentiler" teması ile ilgili öğrenci cevaplarından elde edilen en çok tekrar eden "güzel olmalı" ve "fikir verici olmalı" kodları olmuştur. Bu tema ile ilgili öğrenciler: "...güzel olmalı, hayal ürünü olmalı..." (Ö11), "...yaratıcı yazı kendin bularak yaptığımız yazı olmalı..." (Ö12), "...yazının içinde hayal ürünü olmalı ama anlamlı olmalı hem de..." (Ö4) ifadelerini kullanmışlardır.

Tablo 5'e göre "Öğrencinin Kendisine Yönelik Yaratıcılık Algısı" teması ile ilgili öğrenci cevaplarından elde edilen ön test kodlarından en çok tekrar eden "yaratıcı değilim" kodu olmuştur. Bu tema ile ilgili öğrenciler yaratıcıyım ya da yaratıcı değilim diye tek kelimelik cevaplar vermişler görüşlerini gerekçelendirememişler ayrıca kendilerinin yaratıcı olmadığını düşünmektedirler. Tablo 5'e göre "Öğrencinin Kendisine Yönelik Yaratıcılık Algısı" teması ile ilgili öğrenci cevaplarından elde edilen son test kodlarından en çok tekrar eden "yaratıcıyım" kodu olmuştur. Bu tema ile ilgili öğrenciler: "...yaratıcıyım ben farklı şekilde yazabilirim..." (Ö6), "...hem de çok yaratıcıyım..." (Ö2) ifadelerini kullanmışlardır.

Tablo 5'e göre "Yaratıcı Yazmanın Derslerde Uygulanmasına Yönelik Görüşler" teması ile ilgili öğrenci cevaplarından elde edilen ön test kodlarından en çok tekrar eden "derslerde olmamalı" kodu olmuştur. Bu tema ile ilgili öğrenciler: "...olmamalı çünkü boşa zaman geçiyor..." (Ö5), "...istemem çünkü yaratıcı nasıl olunur ben bilmiyorum..." (Ö4), "...çünkü öğretmenim olmasın çünkü yazı yazınca kendime eziyet ediyor gibi hissediyorum..." (Ö8) ifadelerini kullanmışlardır. Öğrencilerden 9 tanesi soruya bilmiyorum cevabını vermiştir. Bu durumda öğrencilerin yaratıcı yazmaya yönelik bilgilerinin yetersiz olduğu söylenebilir. Tablo 5'e göre "Yaratıcı Yazmanın Derslerde Uygulanmasına Yönelik Görüşler" teması ile ilgili öğrenci cevaplarından elde edilen son test kodlarından en çok tekrar eden "derslerde olmalı" kodu olmuştur. Bu tema ile ilgili öğrenciler: "...olsun çünkü aklıma çok hayali şey geliyor..." (Ö8), "...isterim çünkü eğlenceli oluyor mesela biz Pikalo dinlerken çok eğlendik..." (Ö1), "...isterim çünkü hayal gücünü ve fikir üretmek hoşuma gidiyor..." (Ö4) ifadelerini kullanmışlardır.

Öğrencilerle yapılan görüşmenin son sorusu olan “Yazma sizin için hangi hayvan? Neden?” sorusuna verilen öğrenci cevapları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Görüşmeden Elde Edilen Tema, Kategori ve Kod Ön Test Sonuçları

Öğrenci	Ön test Öğrenci Cevapları	Son Test Öğrenci Cevapları
Ö1	“... yazmak kaplumbağa çünkü yazarken vakit çok yavaş geçiyor ...”	“...yazmak köpek çünkü hep peşimde...”
Ö2	“... yazmak salyangoz çünkü yavaş ilerliyor...”	“... yazmak salyangoz çünkü yavaş ilerliyor...”
Ö3	“... arı çünkü iğnesi batar gibi oluyor yazarken elim acıyor...”	“... inek çünkü inek bizi besler yazı düşüncelerimizi besler...”
Ö4	“... benim için boğa çünkü elime boynuzlarıyla vuruyor gibi acıyor...”	“... maymun gibi komik şeyler oluyor...”
Ö5	“...salyangoz gibi yavaş...”	“...tavuk çünkü normal ve sakin olduğu için...”
Ö6	“... yazmak köpek gibi çünkü çok hırçın ve acele...”	“... yazmak kedi gibi çünkü bizim de kedimiz var ve hep peşimdeler...”
Ö7	“... fare çünkü beni yiyip bitiriyor yavaş yavaş...”	“... kaplan gibi çünkü hızlı ve güçlü...”
Ö8	“...benim için boğa diyeceğim çünkü kalemin ucu boğa boynuzu gibi...”	“...benim için yılan çünkü elleri yok ve sayfada kayıyor...”
Ö9	“...salyangoz çünkü çok yavaş ilerliyor...”	“...baykuş bilgili baykuş...”
Ö10	“...yazmak fil gibi çünkü yazı yazınca üstüme fil düşmüş gibi hissediyorum...”	“...yazmak fil...”
Ö11	“...yazmak kelebek çünkü harfler uçuyor sanki sayfada...”	“...yazmak kaplumbağa çünkü yavaş...”
Ö12	“...aslan çünkü ödevler içinde en korkutucu olanı yazı yazmak...”	“...tavşan çünkü defterin üstünde zıp zıp zıplıyor...”
Ö13	“...yazmak böcek çünkü küçük küçük...”	“...kedi ve köpek hep etrafında insanın...”

Ö14	"...yazmak kaplumbağa çünkü yavaş ve sıkıcı..."	"...çita çünkü ben de çita gibi hızlı oldum yaza yaza..."
Ö15	"...tavuk çünkü bizim tavuklarımız var..."	"...tavuk çünkü tavuklarımız var ve ben severim tavukları..."
Ö16	"...köpek çünkü vaktimi yiyor..."	"...kuş gibi süzülür güzel yazılar..."

Araştırmanın dördüncü alt problemi, "Öğrencilerle yapılan çocuk felsefi etkinliklerinin yaratıcı düşünmeye bir etkisi var mıdır?" şeklinde belirlenmiştir. Bu bölümde araştırmacı günlükleri görüşme sonrası elde edilen temalar esas alınarak değerlendirilmiştir. Öğrencilere öncelikle başta yapılacak olan etkinlik anlatılmıştır. Öğrenciler öncesinde bu etkinliği sıkıcı bulmuşlar ve katılım konusunda isteksiz davranmışlardır. Her hafta bir kitap bitecek şekilde süreç planlanmıştır. Uyarıcı olarak felsefi çocuk kitabı kolaylaştırıcı tarafından okunmuş, aralarda sorular sorulmuş, istekli öğrencilerin cevapları dinlenmiş ve hiçbir cevaba yanlış ya da doğru yorumu yapılmamıştır.

Öğrencilerle yapılan görüşmelerde öğrencilerin yaratıcı yazma yaparken "fikir üretmekte zorlanma" kodu ortaya çıkmasına rağmen felsefi çalışma süreci boyunca öğrencilerin yaratıcı fikirler belirttikleri görülmüştür. Bu durum çocuk felsefesinin yaratıcı yazmanın önemli bir koşulu olan yaratıcı düşünmeyi geliştirdiğini göstermektedir. Öğrencilerle kolaylaştırıcı eşliğinde uyarıcı olarak "Gerçek mi Sahte mi?" kitabı okunup "Gerçek nedir?" sorgulanmış ve öğrencilerin cevaplarından bazıları aşağıda verilmiştir:

Ö1:

- Mesela aynadaki yansımam sahtedir ama ben gerçeğim.

Ö2:

- Peki ya ayna gerçek biz sahteysek?

Ö9:

- Olur mu aynayı biz yapıyoruz biz gerçeğiz aynadaki görüntü sahte.

Ö6:

- Ben gerçeğim görüntü sahte çünkü ben vurulsam camdaki vurulur kanar çünkü gerçek olan benim ama camı vursak görüntü kırılır ama ben sağlam kalırım.

Ö11:

- Mesela öğretmenim ben gerçeğim gölgem sahtedir. Ben gölgede de varım ama gölgem sadece güneşte var?

Öğrencilerle kolaylaştırıcı eşliğinde uyarıcı olarak "Hayır Ben Yapmadım!" kitabı okunmuş ve "Yalan hep mi yanlıştır?" sorgulanmış öğrenci cevaplarından bazıları aşağıda verilmiştir:

Ö3:

- Aslında beyaz yalanlarda var. Bazen söyleyebiliriz annemiz kızmasın diye.

Ö7:

- Sonuçta yalan yalandır. Yani sonuçta yanlış.

Yürütücü:

- Peki hiç yalan söylemek zorunda kaldığımız zamanlar olur mu? O zaman yalan doğru olur mu?

Ö14:

- Öğretmenim mesela iki arkadaş küstüyse aslında o seni seviyor diye barışsınlar diye yalan söyleyebiliriz.

Ö7:

- Olsun o da yalan sonuçta. Bence ne olursa olsun söylememeliyiz.

Ö9:

- Peki doktorsak hasta ölecekse bize nasılım doktor bey iyi miyim dese öleceksin dememek için yalan söyleyebiliriz.

Ö7:

- Olsun yine de yalan yalandır. Ben olsam çok hastasın ama ben çok bilgiliyim seni iyi edeceğim derim.

Öğrencilerle kolaylaştırıcı eşliğinde uyaran olarak "Konuş Benimle Küçük Kedi!" kitabı okunmuş ve "Hayvanlar Konuşabilir mi?" sorgulanmış öğrenci cevaplarından bazıları aşağıda verilmiştir:

Ö9:

- Kediler konuşmaz çünkü hayvanlar ve insanlar farklı.

Ö7:

- Kedilerde miyav miyav diye konuşur onların dili de miyav.

Ö12:

- Aslında konuşur sadece hayvanlarla insanların dili farklı.

Ö7:

- Nasıl ki N.....y ilk gelince anlaşılamıyordu sonra öğrendi anlaşıyoruz.

Yürütücü:

- Acaba anlaşılmamak insana ne hissettirir?

Ö8:

- Belki hayvanlar konuşuyor bir yeri acıyor, acıkıyor ama anlamıyoruz. Empati yapmamız lazım.

Ö11:

Bizim tavuk gıdaklıyor ben anlıyorum hemen yem veriyorum.

Uygulama süresince başlarda öğrencilerle süreç yüzeysel ilerlemiş, zaman geçtikçe öğrencilerin çalışmaya ilgileri artmıştır. Etkinliğe severek ve isteyerek katılmaları sağlanmıştır. Önceleri onlar için eğlenmek bahçede oyun oynamakken bahçeye çıkıldığında bile kitap okumak isteyen öğrencilere dönüştükleri gözlemlenmiştir.

SONUÇ

Çalışma kapsamında öğrencilere yazmaya yönelik tutum ölçeği uygulanmış, yaratıcı yazmaya yönelik yapılan çalışmalar yaptırılmış ve değerlendirilmiştir. Yapılan uygulamanın etkisini belirlemek amacıyla öğrencilerle görüşmeler yapıp tema, kategori ve kodlar belirlenmiştir. Elde edilen bu bulgular uygulama süresince not edilen araştırmacı günlükleri ile desteklenerek değerlendirilmiştir. Bulgular araştırmanın alt problemleri çerçevesinde düzenlenmiştir.

Çocuklarla yapılan felsefi çalışmaların öğrencilerin yazmaya yönelik tutumları üzerinde olumlu etkileri olmuştur. Çalışmaya başlamadan önce öğrencilerin yazmaya yönelik olumsuz tutumları felsefi çalışmalar ve ardından yapılan yaratıcı yazmaya yönelik etkinliklerle olumlu anlamda değişmiştir çünkü çocuk felsefesi çalışmalarının çocukların var olan yaratıcılığını ortaya çıkarması çocukların yazarken yaşadığı fikirsel kısırlığın yerini yaratıcılığın almasına olanak sağlamıştır. Çünkü çocuklarla yapılan felsefi çalışmalar çocukların düşünce dünyasını geliştirmekte, düşünce dünyalarında olan bu gelişme de çocukların yazma konusunda daha özgüvenli olmalarını sağlamaktadır. Çocukların P4C

çalışmalarından önce yazmaya karşı olumsuz tutumları P4C çalışmaları sonucunda değişmiştir. Literatüre baktığımızda çocuk felsefesinin yazmaya yönelik tutuma olan etkisini araştıran bir çalışmaya rastlanmamıştır. Fakat Akkocaoğlu Çayır ve Akkoyunlu (2015)'da yaptıkları çocuk felsefesinin uygulanabilirliğine yönelik çalışmalarında, çocuk felsefesinin çocukların bilişsel ve duyuşsal birçok becerisini geliştirdiği sonucuna ulaşmışlardır.

Çocuk felsefesi çalışmaları yaratıcı yazma becerileri üzerinde olumlu anlamda etkiye sahiptir. Çalışma öncesinde verilen bir konu ile ilgili yazmayan, kısa yazan ya da yaratıcı düşünemeyen çocukların P4C uygulamaları sonucunda daha yaratıcı ve daha uzun yazılar yazdıkları görülmüştür. Çünkü çocuklarla yapılan felsefe çalışmaları çocukların farklı düşünmelerine de olanak sağlamıştır. Çünkü bir önceki problemde olduğu gibi bu problemimizde de çocukların yaratıcı yazı yazamamalarının asıl sebebi, görüşme sonuçlarından da anlaşılacağı gibi, fikir üretmekte zorlanmalarıdır. Çocuk felsefesiyle çocuk düşüncelerini gerekçelendirme, farklı çözümler bulma, yaratıcı olma, eleştirel düşünme becerileri kazandıklarından çocukların düşünce dünyalarında olan bu zenginlik doğal olarak yaratıcı yazma çalışmalarına da yansımış çocukların yaratıcı yazma becerileri gelişmiştir. Yine alan yazına baktığımızda çocuk felsefesinin yaratıcı yazmaya etkisini belirlemeye yönelik bir çalışmaya rastlanmamıştır. Yapılan çalışmalar çocuk felsefesinin eleştirel düşünme ve yaratıcı düşünme becerilerinde olumlu değişimler sağladığını göstermiştir (Akkocaoğlu Çayır ve Akkoyunlu, 2016; Kefeli ve Kara, 2008). Yaratıcı yazmaya yönelik doğrudan bir çalışma olmasa da çocukların yaratıcı yazma çalışması yapabilmeleri için yaratıcı düşünme becerilerinin gelişmiş olması gerekmektedir. Bu açıdan bakıldığında çocuklarla yapılan felsefi çalışmalar çocukların yaratıcı düşünme becerilerinin gelişmesinde etkilidir (Taşdelen, 2014). Dolayısıyla da bu durumda çocuk felsefesinin yaratıcı yazmaya etkisinin olduğunu söyleyebiliriz.

Çocuklarla yapılan felsefe çalışmaların öğrencilerin yaratıcı yazmaya yönelik duygu ve düşüncelerine olumlu anlamda etkisi olmuştur. Çünkü aslında çocuğun doğası ve gelişimine uygun olan yazmaya karşı çocukların olumsuz tutum besleme sebeplerinden birinin de yapılan görüşme sonuçlarından da anlaşılacağı üzere fikir üretmede yaşadıkları zorluklardır. Fikir dünyası gelişen çocuk yazma konusunda da daha istekli olmaktadır.

Çocuklarla yapılan çocuk felsefesinin öğrencilerin yaratıcı düşünmelerine olumlu etkisi bulunmaktadır. Taşdelen (2017) yaptığı çalışmasında felsefeyi yaratıcılığı geliştiren bir düşünce eğitimi olarak belirtmekte, felsefenin yaratıcı düşünmeyle olan ilişkisini ele almaktadır.

Yaratıcı yazma ile ilgili birçok çalışma yapılmış olsa da çocuk felsefesinin yaratıcı yazmaya etkisine yönelik bir çalışmaya araştırmacılar tarafından rastlanmamıştır. Hâlbuki hedefleri bakımından birbirine paralel olan yaratıcı yazma ve çocuk felsefesinin birbirini etkilemesi yadsınamaz bir gerçektir. Gerek yazmanın eğitimdeki önemi ve öğrencilerin yazmaya yönelik isteksizlikleri, öğrencilere yazma becerisini sevdirecek farklı uygulamaları gerekli kılmaktadır. Düşünme becerileri yönünden kendini yeterli hissedemeyen bireylerin yaratıcı metinler yazmaları zorlaştırmaktadır. Eğitim sistemimize baktığımızda çocukların düşünce dünyalarını beslemek, kendi kendilerine öğrenmelerini sağlamaktan uzak olduğu görülmektedir. Halbuki P4C çocukların merak duygusunu pekiştirip, çocukların soru sormalarına olanak sağlayarak kendi kendine de öğrenmelerinin önünü açmaktadır. Çalışmamızda ön test ve son test çalışmaları arasında yaratıcı yazmaya yönelik herhangi bir uygulama yapılmamasına rağmen çocuklarla yapılan felsefi çalışmaların yaratıcı yazma üzerinde olumlu etkileri olmuştur. Bu bakımdan çocuklarla yapılan felsefi çalışmaların öğrencilere yaratıcı yazmayı sevdirenken aynı zamanda öğrencilerin düşünce dünyasını beslediği görülmüştür. Bu açıdan çocuk felsefesine yönelik uygulamalara erken yaşlarda başlanmalıdır.

SUMMARY

This research aims to investigate the effects of Philosophy for Children (P4C) practices on the creative writing skills, creative thinking abilities, and writing attitudes of 4th-grade primary school students. In today's educational approach, one of the primary goals is for students to acquire higher-order thinking skills. In this regard, the activities developed within the framework of children's philosophy are considered an important pedagogical tool due to their structure, which supports children's imagination, inquiry, moral thinking, and creative production abilities.

The study was conducted using a mixed-method approach, adopting an embedded design model where both quantitative and qualitative data were analyzed together. The quantitative part of the research was carried out using a pre-test and post-test single-group quasi-experimental design, while the qualitative part utilized action research methods, including semi-structured interviews with students and researcher journals. The participant group consisted of 16 voluntary 4th-grade students from an elementary school in the Alanya district of Antalya.

The implementation process was planned for eight weeks, with three lesson hours per week. During this period, discussion-based activities using philosophical stories were conducted with the students. The students' creative writing levels were assessed using the Creative Writing Assessment Criteria Form (YİDÖF) developed by Kırmızı (2011), and their attitudes towards writing were evaluated with the Writing Attitude Scale (YAYTÖ) developed by Kırmızı (2009). Qualitative data were collected through interviews conducted before and after the application, as well as researcher journals.

Quantitative findings were analyzed using the Wilcoxon signed-rank test in the SPSS software, and a statistically significant difference was found between the pre-test and post-test scores. It was observed that both the students' attitudes towards writing had positively changed, and their creative writing skills had developed. The content analysis of the qualitative data supported these findings, showing that students' prejudices towards writing were broken, and they approached the writing process with more confidence and eagerness.

This study demonstrates that philosophical activities with children significantly contribute to the development of students' intellectual flexibility, linguistic expression skills, and creative production capacities. Furthermore, a strong connection between creative writing and children's philosophy has been revealed. Considering the difficulties encountered in writing instruction in our education system, it can be stated that Philosophy for Children practices offer an effective alternative method for teachers.

In conclusion, philosophical work with children not only enhances writing skills but also promotes critical thinking, collaboration, empathy, and self-expression. Therefore, it is recommended that Philosophy for Children practices be more widely integrated into the primary school curriculum.

Makale Bilgileri		Article Information	
Etik Kurul Kararı:	Çalışma, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi'nin 04.05.2023 tarihli ve 03/01-02 numaralı kararı ile Etik Onay almıştır.	Ethics Committee Approval:	The study received Ethical Approval from Alanya Alaaddin Keykubat University with the approval number of 03/01-02 and the date of 04.05.2023.
Katılımcı Rızası:	Araştırmaya katılanlara çalışmanın amacı ifade edilerek rızaları alınmıştır.	Informed Consent:	The purpose of the study is explained to the participants and their informed consent was obtained.

Mali Destek:	Herhangi bir mali destek alınmamıştır.	Financial Support:	Financial support hasn't been received from anyone and anywhere.
Çıkar Çatışması:	Çalışmada kişiler ve kurumlar arası çıkar çatışması bulunmamaktadır.	Conflict of Interest:	The authors declare that declare no conflict of interest.
Telif Hakları:	Çalışmada kullanılan görsellerle ilgili telif hakkı sahiplerinden gerekli izinler alınmıştır.	Copyrights:	The required permissions have been obtained from the copyright holders for the images and photos used in the study.

KAYNAKÇA

- Akyol, H. (2014). *Türkçe Öğretim Yöntemleri* (7. Baskı). Ankara: PegemA.
- Aslan, C. (2011). Soru sorma becerilerini geliştirmeye dönük öğretim uygulamalarının öğretmen adaylarının soru oluşturma becerilerine etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 36(160).
- Aydın, B. (2020). *Yaratıcı düşünmenin yaratıcı yazmaya etkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Baki, Y. ve Gökçek, T. (2012). Karma yöntem araştırmalarına genel bir bakış. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(42), 1-21.
- Baki, Y. (2019). Türkçe öğretmeni adaylarının yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesinde dijital öykülerin etkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(4), 964-995.
- Boyacı, N. P., Karadağ, F., ve Gülenç, K. (2018). Çocuklar için felsefe/çocuklarla felsefe: felsefi metotlar, uygulamalar ve amaçlar. *Kaygı. Bursa Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi*, (31), 145-173.
- Bozkurt, B. Ü. (2016). Türkiye’de okuma eğitiminin karnesi: PISA ölçeğinden çıkarımlar. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, K. Ş., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2015). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (19. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Akkocaoğlu Çayır, N. ve Akkoyunlu, B. (2016). Çocuklar için felsefe eğitimi üzerine nitel bir araştırma. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 7(2), 97-133.
- Çelik, H., Baykal, N. B., & Memur, H. N. K. (2020). Nitel veri analizi ve temel ilkeleri. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 8(1), 379-406.
- Demir, T. (2012). Türkçe eğitiminde yaratıcı yazma becerisini geliştirme ve küçürek öykü. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(19), 343-357.
- Demir, T. (2013). İlköğretim sisteminin yaratıcı yazma becerileri ile yazma özyeterlik algısı ilişkisi üzerine bir çalışma. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 2 (1), 84-114.
- Demirbaş, A. (2005). *Biyoloji öğretiminde yaratıcı yazma uygulamaları* (Yayımlanmamış doktora tezi). Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.
- Durukan, E., ve Satılmış, S. (2021). 7. sınıf öğrencilerinin eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme ve yaratıcı yazma becerileri arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), 53-70.
- Kırmızı, F. S. (2009). Türkçe dersinde yaratıcı drama yöntemine dayalı yaratıcı yazma çalışmalarının yazmaya yönelik tutuma etkisi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 4(7), 51-68.
- Kırmızı, F. S. (2011). Yaratıcı yazma ürünlerinin bazı ölçütler açısından değerlendirilmesine ilişkin nitel bir çalışma. *Dil Dergisi*, (151), 22-35.
- Kızıltan, Ö. & Dombaycı, M. A. (2020). Çocuk ve felsefe ilişkisi açısından dört katlı düşünme modeli. *Dört Öge*, (17), 1-24.
- Memiş, A., Sever, E., ve Bozkurt, M. (2016). Yaratıcı yazma ve yaratıcı drama yaklaşımının ilkökul öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerine ve yardımseverlik tutumlarına etkisi. *Turkish Studies (Elektronik)*, 11(3), 1685-1702.
- Öğüt, F. (2019). Felsefi düşünmenin önemi ve çocuklar için felsefe (Doktora Tezi, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, Türkiye). <http://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>’nden elde edilmiştir. (Tez No. 595272)
- Taşdelen, V. (2014). Felsefenin gülümseyen yüzü: Çocuklarla felsefe. *Türk Dili*, 14(4), 562-568.

- Tekin, H. H., ve Tekin, H. (2006). Nitel araştırma yönteminin bir veri toplama tekniği olarak derinlemesine görüşme. *İstanbul University Journal of Sociology*, 3(13), 101-116.
- Tunç, A. İ. (2017). Çocuklarla felsefe. *Çocuk ve Medeniyet*, 2(4), 71-90.
- Turanlı, Ö. H. (2000). *Parametrik ve Parametrik olmayan testler* (Doktora tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Türnüklü, A. (2000). Eğitimbilim araştırmalarında etkin olarak kullanılabilecek nitel bir araştırma tekniği: Görüşme. *Kuram ve uygulamada eğitim yönetimi*, 24(24), 543-559.
- UNESCO (2007). Philosophy a scholl of freedom teaching philosophy and learning to philosophize, teaching philosophy and learning to philosophi ze: Status and prospects. <http://unesdoc.unesco.org/images/0015/001541/154173e.pdf> adresinden erişildi.
- Uygun, A. ve Çetin, D. (2020). 2018 Türkçe dersi öğretim programındaki yazma kazanımlarının yaratıcı yazma becerisine uygunluğu. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(1), 14-23.
- Yenilmez, K., & Yolcu, B. (2007). Öğretmen davranışlarının yaratıcı düşünme becerilerinin gelişimine katkısı. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(18), 95-105.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (9. Baskı). Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Wartenberg, T. E. (2009). *Big ideas for little kids: Teaching philosophy through children's literature*. Lanham: The Rowman & Littlefield Publishing Group.